

הַיּוֹ בּוֹדָקֵין

מִב-א

שגמרו הדיינים את המשפט ומתן ביניהם ופסקו את הדין ברוב דעתות, **היי מבנישין** אותן את בעלי הדין, שכן תחילת ה**היי מוציאין** אותן מבית הדין לאחר שהশמיעו טענותיהם, ולא היו נוחנים לשום אדם להמצא ייחד עם הדיינים בשעה שהיו נושאים ונוחנים ביניהם, ולאחר שפסקו את הדין היו מכנים את בעלי הדין, כדי להודיעם את פסק הדין.

גדול שבדיינין אומר לנתחבע: **איש פלוני אתה זכאי או איש פלוני אתה חייב וכך נגמר הדין.**

קשה, וכי **גדול אשכחו** משבח נפשיה מהלל את עצמו, שהעמיד את הדין על בוריו, ואין לו יותר מה לעיין בדיין?

וחכתייב [משל לי כז ב]: "יהלך זר ולא פיך" ומחרצין: **שאני מילתא דבר דין,** שונה דבר זה שאינו אומר בשם עצמו אלא הוא דבר בית הדין, **דאגדול רמייא,** שעיל גдол הדינים מוטל לאומרו.

כמו שניינו כי **גדול הדיינים** אומר את דברי בית הדין, **בדתנן:** גמור את הדבר, לאחר

הדרן עַלְךָ הַיּוֹ בּוֹדָקֵין